

สรุปผลการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของซีมีโอ ครั้งที่ ๔๗
(47th SEAMEO High Officials Meeting: SEAMEO HOM)

วันที่ ๒๖ - ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

ณ โรงแรม รอยัล ออคิด เชอราตัน โฮเทล แอนด์ ทาวเวอร์ส กรุงเทพฯ

การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของซีมีโอครั้งที่ ๔๗ มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวนกว่า ๑๕๐ คน ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการและเจ้าหน้าที่อาวุโสระดับสูงจากประเทศสมาชิกซีมีโอ ๑๑ ประเทศ ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม กัมพูชา อินโดนีเซีย สปป.ลาว มาเลเซีย เมียนมา ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย ติมอร์-เลสเต และเวียดนาม ผู้แทนประเทศสมาชิกสมทบ หน่วยงานที่เป็นสมาชิกสมทบ ผู้แทนศูนย์และเครือข่ายระดับภูมิภาคของซีมีโอ สำนักงานเลขาธิการซีมีโอ รวมทั้งหุ้นส่วนความร่วมมือจากนานาชาติ เป็นเวทีกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติ เพื่อพัฒนาการศึกษา และกำหนดแนวทางในการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกเพื่อพัฒนาการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยสำนักงานเลขาธิการซีมีโอ ร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการไทยจัดการประชุมเป็นประจำทุกปี ณ กรุงเทพฯ ซึ่งมีสรุปผลการประชุมฯ ตามรายละเอียด ดังนี้

๑. การประชุมในวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ประกอบด้วย

๑.๑ เวลา ๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. การประชุม “Future4Girls’ Inception Report Consultation Meeting for the Regional Policy Mapping Study on Gender and Education” ซึ่งเป็นการประชุมภายใต้โครงการ Future4Girls ด้วยความร่วมมือระหว่างองค์การซีมีโอ ยูเนสโก และยูนิเซฟ ระยะ ๔ ปี โดยการสนับสนุนจาก DFAT ของรัฐบาลออสเตรเลีย มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมและความเข้มแข็งให้กับเด็กผู้หญิง โดยที่ประชุมมีการนำเสนอรายงานถึงสาเหตุและปัจจัยของความไม่เท่าเทียมทางการศึกษาระหว่างเด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิงในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมถึงแนวทางนโยบายการแก้ไขปัญหาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็นอย่างเท่าเทียม ทั้งนี้ ที่ประชุมส่วนใหญ่ยังไม่เห็นด้วยกับรายงานดังกล่าว เนื่องจากแหล่งที่มาของข้อมูลที่ไม่ได้มาจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง แต่เป็นข้อมูลที่ได้มาจากข่าวอินเทอร์เน็ตและสื่อออนไลน์ ซึ่งไม่ได้สะท้อนภาพที่แท้จริงของปัญหาและแนวทางในการแก้ไข ดังนั้นสำนักงานซีมีโอจะดำเนินการประสานงานกับทุกประเทศ เพื่อแต่งตั้งผู้แทนเพื่อประสานงานในการเก็บข้อมูลต่อไป

๑.๒ เวลา ๑๓.๓๐ - ๑๔.๓๐ น. การประชุมวาระเฉพาะ (In Camera Session)

โดย Ms. Georgina Ann Hernandez Yang, Assistant Secretary ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการฟิลิปปินส์ทำหน้าที่ประธานการประชุม สำหรับกระทรวงศึกษาธิการไทย นายสุเทพ แก่งสันเทียะ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้ นางสาวดุริยา อมตวิวัฒน์ ที่ปรึกษาพิเศษด้านความร่วมมือกับต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมการประชุม ซึ่งที่ประชุมได้รับทราบรายงานการติดตามผลการดำเนินงานตามข้อมติที่ประชุมสภารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ปี ๒๕๖๗ วาระเฉพาะ รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารของซีมีโอ ประจำปี ๒๕๖๗ ความก้าวหน้าโครงการพัฒนาความเป็นเลิศและการให้คำปรึกษาด้านงานวิจัยในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEA DREAM) การทบทวนแผนยุทธศาสตร์ระยะกลางของสำนักงานเลขาธิการซีมีโอปี ๒๕๖๔ - ๒๕๗๓ ข้อเสนอแผนพัฒนา ๕ ปี ระยะที่ ๒ สำหรับปีงบประมาณ ๒๕๖๘/๒๕๖๙ ถึงปี ๒๕๗๒ - ๒๕๗๓ ของศูนย์ SEAMEO SEPS และแผนพัฒนา ๕ ปี ระยะที่ ๒ สำหรับปีงบประมาณ ๒๕๖๘/๒๕๖๙ ถึงปี ๒๕๗๒ - ๒๕๗๓ ของศูนย์ SEAMEO STEM-ED นอกจากนี้ ที่ประชุมยังได้ร่วมกันพิจารณาเสนอชื่อประเทศสมาชิกเพิ่มเติม ๒ ประเทศ เพื่อเข้าร่วมเป็นองค์ประกอบคณะกรรมการบริหารของซีมีโอ (Executive Committee) ระหว่าง ปี ๒๕๖๘ - ๒๕๖๙ จากกัมพูชา มาเลเซีย เมียนมา ไทย และติมอร์-เลสเต ทั้งนี้ ประเทศที่ได้รับการเสนอชื่อเป็นองค์ประกอบคณะกรรมการบริหารของซีมีโอในครั้งนี้ คือ กัมพูชา และมาเลเซีย ทำให้ประเทศที่เป็นสมาชิกประกอบด้วย บรูไน ดารุสซาลาม ฟิลิปปินส์ เวียดนาม กัมพูชา และมาเลเซีย โดยจะมีวาระในการดำรงตำแหน่ง ๒ ปี

๑.๓ เวลา ๑๔.๔๕ – ๑๖.๔๕ น. การประชุมวาระพิเศษ (Special Sessions) ที่ประชุมได้ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์/เครือข่ายระดับภูมิภาคของซีมีโอใน ๓ หัวข้อ ได้แก่ ๑) Towards greater through Improved Monitoring, Evaluation and Learning in SEAMEO ๒) SEAMEO Centre Policy Research and Network (CPRN) และ ๓) AI and Education (TeachAI and MIT)

๒. การประชุมในวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ประกอบด้วย

๒.๑ เวลา ๐๙.๐๐ น. พิธีเปิดการประชุม โดยนายสุรศักดิ์ พันธุ์เจริญวรกุล รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธานในพิธีเปิดการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของซีมีโอ ครั้งที่ ๔๗ (47th SEAMEO High Officials Meeting: SEAMEO HOM)

ในโอกาสนี้ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโลกยุคปัจจุบัน อาทิ สถานการณ์โรคระบาด ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมทั้งการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดของเทคโนโลยี ซึ่งถือเป็นความท้าทายที่ผู้คน ทั่วโลกต้องปรับตัว โดยเฉพาะบุคลากรภาคการศึกษาที่จะต้องปรับวิธีคิดและวิสัยทัศน์ ตลอดจนการร่วมมือกัน สร้างระบบนิเวศใหม่ให้แก่การศึกษาทั้งระบบให้สอดคล้องกับโลกที่เปลี่ยนแปลง พร้อมนี้ ได้เน้นย้ำถึงการประสาน ความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงองค์การซีมีโอและอาเซียนเพื่อ พัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ยกกระตือรือร้นมาตรฐานแก้ไขปัญหาคความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และสอดคล้องกับนโยบาย “เรียนดี มีความสุข” ของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา พัฒนาด้านเทคโนโลยี ดิจิทัลที่ทันสมัย สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมถึงส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียนให้แก่แก่นักเรียน เพื่อนำไปสู่การเป็นบุคลากรที่มีทักษะและความสามารถตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน

ทั้งนี้ ในพิธีเปิดการประชุมข้างต้น Datuk Dr. Habibah binti Abdul Rahim ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการซีมีโอเป็นผู้กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมการประชุม และได้กล่าวถึงความสำคัญของการประชุมดังกล่าวที่เป็นเวทีสำหรับเจ้าหน้าที่ระดับสูงได้ร่วมกันกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมของภูมิภาค และแนวทางในการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกศูนย์และเครือข่ายระดับภูมิภาคของซีมีโอและหุ้นส่วนความร่วมมือก่อนนำเสนอต่อสภารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (สภาซีเมค) เพื่อให้ความเห็นชอบและอนุมัติต่อไป

นอกจากนี้ ภายหลังการกล่าวเปิดการประชุมฯ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้เกียรติมอบรางวัลให้แก่ผู้ชนะเลิศรางวัลต่าง ๆ ขององค์การซีมีโอ (SEAMEO Awards) ร่วมกับผู้แทนจาก องค์การผู้มอบรางวัล โดยมีรางวัลจำนวน ๖ ประเภท ได้แก่

๑. 2024 SEAMEO - Japan ESD Award (๔ รางวัล)

รางวัลที่ ๑ โรงเรียน Pasay City National Science High School ประเทศฟิลิปปินส์

รางวัลที่ ๒ โรงเรียน MTs N 2 Surakarta ประเทศอินโดนีเซีย

รางวัลที่ ๓ โรงเรียน Seri Mulia Sarjana International School ประเทศบรูไนดารุสซาลาม

รางวัลพิเศษ โรงเรียนสุ่งยางวิทยาประชาสรรค์ จังหวัดร้อยเอ็ด ประเทศไทย

๒. 2024 SEAMEO - Australia Education Links Award (๑ รางวัล)

โรงเรียน Kasarinlan High School ประเทศฟิลิปปินส์

๓. Promotion of Well - being in Schools in Southeast Asia Awards โดยศูนย์ SEAMEO SEPS (๗ รางวัล)

๑) โรงเรียน Sekolah Rendah Pehin Dato Jamil (Bandar Seri Begawan) ประเทศ บรูไนดารุสซาลาม

๒) โรงเรียน Smet Primary School (Kampong Chhnang) ประเทศกัมพูชา

๓) โรงเรียน SD Negeri ๒ Landasan Ulin Barat (Banjarbaru) ประเทศอินโดนีเซีย

๔) โรงเรียน Sekolah Bimbingan Jalinan Kasih (Kuala Lumpur) ประเทศมาเลเซีย

๕) โรงเรียน Patiis Elementary School (San Mateo, Rizal) ประเทศฟิลิปปินส์

๖) โรงเรียนบ้านปางมะหัน จังหวัดเชียงราย ประเทศไทย

รางวัลพิเศษ

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอาโอยามา จังหวัดเชียงใหม่

๔. Project Youth Connect โดยศูนย์ SEAMEO INNOTECH (๘ รางวัล)

๑) Mr. Jirun Fueangnak, Project Lead of the Green Talent Generation Project

๒) Mr. Nattapol Choeysungnoen, CEO of Ecocrew

๓) Mr. Chaiwat Sarasiri, Founder of Waste Wealth

๔) Mr. Prued Wahachart, President of the Thailand-United States Alumni Association (TUSAA) and the Assistant Vice President for World Business Strategy, Kasikorn Bank

๕) Mr. Prim Punyapha, Advisor to Startups and Investors, and Founder YouthEN

๖) Ms. Suthida Chang, Country Director, ASEAN Youth Organisation

๗) Ms. Thanyada Ritthinumporn, Members of Yunus Thailand

๘) Mr. Brian Carraway, Members of Yunus Thailand

๕. The Southeast Asian Educational Innovation Awards โดยศูนย์ SEAMEO INNOTECH (๓ รางวัล)

๑) Mr. Jhomar B Jaravata, Teacher III, Bula National Senior High School ประเทศฟิลิปปินส์

๒) Mr. Mohd Saharudin Bin Setapa, Teacher, SK Putrajaya Presint ประเทศมาเลเซีย

๓) Mr. Ngo Thanh Nam, Principal and Academic Director, Inspire Schools ประเทศเวียดนาม

๖. Ki Hajar Dewantara Award โดยศูนย์ SEAMEO QITEP in Science (๑ รางวัล)

Mr. Chan Sau Siong, Teacher, Raffles Girls School (Secondary) ประเทศสิงคโปร์

๒.๒ การประชุมเต็มคณะ (Plenary Session)

เวลา ๑๐.๔๕ – ๑๗.๐๐ น. นายสุเทพ แก่งสันเทียะ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้มอบหมายให้ นายพิเชฐ โพธิ์ภักดี รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทย พร้อมด้วย นางสาวจิตรลดา จันทรแหยม รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป. และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของสำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป. เข้าร่วมการประชุมเต็มคณะ

ทั้งนี้ นายพิเชฐ โพธิ์ภักดี รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการไทย และ Datuk Haji Ruji bin Haji Ubi, Secretar General กระทรวงศึกษาธิการมาเลเซีย ได้เสนอชื่อ Mr. Awang Aliuddin bin Haji Abdul Rahman รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการบรูไนดารุสซาลาม เป็นประธานการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของซีมีโอ ครั้งที่ ๔๗ (เต็มคณะ)

ในระหว่างการประชุมเต็มคณะ ที่ประชุมได้รับทราบเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ ข้อตกลงจากที่ประชุมผู้อำนวยการศูนย์ระดับภูมิภาคของซีมีโอ ปี ๒๕๖๗ รวมถึงความก้าวหน้าการดำเนินโครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ เช่น โครงการ Southeast Asia Primary Learning Metrics (SEA-PLM) Programme ความก้าวหน้ากรอบผลลัพธ์การดำเนินงาน และระบบการตรวจสอบ การประเมินผล และการเรียนรู้ของซีมีโอ และการจัดหลักสูตรฝึกอบรมออนไลน์ “Disability-Inclusive Teaching in Emergencies: DteEm เป็นต้น

สำหรับประเด็นสำคัญที่มีการอภิปรายในการประชุมเต็มคณะ ได้แก่

๑. **ความก้าวหน้าโครงการเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของซีมีโอภายใต้ความร่วมมือสหราชอาณาจักร-อาเซียน** โครงการส่งเสริมความก้าวหน้าด้านการศึกษาสำหรับเด็กผู้หญิง (ASEAN-UK Supporting the Advancement of Girls Education: SAGE) เป็นโครงการระยะเวลา ๕ ปีที่ได้รับการสนับสนุนเงินทุนจากสำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศและการพัฒนาแห่งสหราชอาณาจักร (FCDO) ตั้งแต่วันที่ ๒๕๖๖ – ๒๕๗๑ โดยสำนักงานเลขาธิการซีมีโอเป็นเจ้าภาพร่วมกับบริติช เคาน์ซิล ในการดำเนินโครงการดังกล่าว และมี Australian Council for Educational Research (ACER) และ EdTech Hub เป็นหุ้นส่วนความร่วมมือในสาขาความชำนาญที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการซีมีโอจะดำเนินการส่งเสริมระบบการศึกษาและการฝึกอบรมทักษะ เพื่อเพิ่มการเข้าถึงการศึกษาและตอบสนองความต้องการของเด็กผู้หญิง และผู้หญิงกลุ่มชายขอบ รวมถึงกลุ่มด้อยโอกาสในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยจะดำเนินการภายใต้เสาหลัก/กิจกรรมต่าง ได้แก่ ๑) เสาหลัก ๑ การเรียนรู้พื้นฐานสำหรับเด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิง ๒) เสาหลัก ๒ เด็กผู้หญิงที่ไม่ได้เรียนและกลุ่มชายขอบ ๓) เสาหลัก ๓ อุปสรรคด้านเพศในการเรียนรู้ทักษะดิจิทัลพื้นฐานเพื่อการมีงานทำ และ ๔) การบูรณาการเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ให้ครอบคลุมทั้ง ๓ เสาหลัก

๒. **ความก้าวหน้าโครงการเสริมสร้างการพัฒนาศักยภาพวิชาชีพครูในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Empowering Teachers Initiative: ETI)** ซึ่งเป็นโครงการความร่วมมือระหว่างสำนักงานเลขาธิการซีมีโอ และ Foundation for Information Technology Education and Development, Inc. (FIT-ED) ภายใต้โครงการเสริมสร้างการพัฒนาศักยภาพวิชาชีพครูในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Empowering Teachers Initiative: Strengthening Teacher Professional Development at Scale: ETI: TPD@Scale Programme) โดยโครงการดังกล่าวจะดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ ถึงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการซีมีโอ และผู้แทนจากศูนย์ซีมีโออินโนเทคได้เข้าร่วมการประชุมระดับโลก ครั้งที่ ๑ (Global Meeting) ของโครงการ ETI ที่จัดขึ้น ณ กรุงคิกาลี ซึ่งเป็นเมืองหลวงของประเทศรวันดา ในเดือนมกราคม ๒๕๖๘ อนึ่ง การประชุมดังกล่าวจัดแบบผสมผสานประกอบด้วย การประชุมที่ประเทศรวันดา และการประชุมผ่านระบบทางไกล

๓. **โครงการอนาคตที่เข้มแข็งและเท่าเทียมกันสำหรับเด็กผู้หญิงในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ผลลัพธ์ที่ ๓ (Future4Girls)** เป็นโครงการระยะ ๔ ปี ที่มีเป้าหมายในการปรับปรุงการเรียนรู้และทักษะ และส่งเสริมบรรทัดฐานทางสังคมเรื่องเพศเชิงบวก และความเท่าเทียมสำหรับเด็กผู้หญิง ผ่านการใช้แนวทางที่เปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเพศและผ่านการศึกษา (Gender Transformative Education) โดยการใช้ทุกส่วนของระบบการศึกษา ตั้งแต่ระดับนโยบายการสอน ไปจนถึงการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อเปลี่ยนแปลงความเชื่อที่มีอยู่เกี่ยวกับบทบาททางเพศ ทักษะคติ มาตรฐาน และแนวทางปฏิบัติ โดยการท้าทายความสัมพันธ์ของอำนาจ และบทบาททางเพศ รวมทั้งเพิ่มการตระหนักรู้ที่สำคัญเกี่ยวกับสาเหตุที่แท้จริงของความไม่เท่าเทียมกัน ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการซีมีโอจะแสวงหาความร่วมมือกับศูนย์ซีมีโออินโนเทค ในการส่งเสริมโครงการ Future4Girls โดยศูนย์ซีมีโออินโนเทคจะจัดการประชุมนานาชาติ ครั้งที่ ๑๖ ในหัวข้อ “Fostering the ‘I’ in AI: A Multi-Sectoral Synergy for Human-Centred Education” เพื่อดำเนินกิจกรรม “เสียงของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายฝ่ายของซีมีโอ การหารือในระดับภูมิภาคเกี่ยวกับประเด็นสำคัญด้านความรุนแรงทางเพศ และสุขภาพจิตในพื้นที่ดิจิทัล รวมถึงเสียงจากเยาวชน (Youth Voices)” มีกำหนดจะจัดขึ้นในเดือนเมษายน ๒๕๖๘ ณ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

๔. **ความก้าวหน้าโครงการโรงเรียนชายแดนของซีมีโอในประเทศไทย** โดยสำนักงานเลขาธิการซีมีโอ ได้ดำเนินโครงการโรงเรียนชายแดนของซีมีโอ หรือที่เรียกอย่างเป็นทางการว่า โครงการ SEAMEO Border Schools Quality Inclusive Education Project (BSQIEP) เป็นโครงการภายใต้โครงการ SEAMEO CARES ซึ่งเปิดตัวในปี ๒๕๖๔ ในระหว่างการประชุมสภาซีเมค ครั้งที่ ๕๑ เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน

๒๕๖๔ ซึ่งมีเป้าหมายหลักคือ การเพิ่มความร่วมมือระหว่างซีมีโอ และหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพของครูในพื้นที่ชายแดน ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการซีมีโอ ได้ร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการของไทยในการเยี่ยมชมโรงเรียนชายแดนภาคเหนือของประเทศไทย ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๑ มกราคม ๒๕๖๗ ณ จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้าใจสถานการณ์ของโรงเรียนชายแดนระหว่างประเทศไทยและเมียนมาให้ดียิ่งขึ้น โดยโรงเรียนที่ไปเยี่ยมชมแบ่งเป็น ๒ เส้นทาง ได้แก่ ๑) โรงเรียนรัฐราษฎร์อุปถัมภ์ (ประถมศึกษา) และโรงเรียนหลักแดงเคลื่อนที่ ๘ และ ๒) โรงเรียนเวียงแหงวิทยาคม (มัธยมศึกษา) สำหรับการดำเนินการ ขั้นต่อไป สำนักงานเลขาธิการซีมีโอจะมุ่งเน้นที่การส่งเสริมความร่วมมือข้ามภาคส่วนผ่านโครงการโรงเรียนชายแดนของซีมีโอ โดยเฉพาะระหว่างประเทศไทยและกัมพูชาในปี ๒๕๖๘ ขอรืเริ่มนี้มุ่งหวังที่จะสร้างความพยายามร่วมกันระหว่างกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง องค์กรพัฒนาเอกชน และหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อแก้ไขความท้าทายต่าง ๆ ที่ครอบคลุมผู้อพยพต้องเผชิญในพื้นที่ชายแดน

๕. ความก้าวหน้าการพัฒนาคู่มือ Unplugged Computational Thinking Using Colouring Books ซึ่งผลลัพธ์ของโครงการนี้ ประกอบด้วย ๑) หนังสือเล่มเล็กที่บรรจุคำแนะนำ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับวิธีการสอนการคิดเชิงคำนวณสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา และ ๒) แผ่นงานสำหรับกิจกรรมระบายสีในภาษาถิ่นของศูนย์ระดับภูมิภาคของซีมีโอที่เข้าร่วมกิจกรรม คู่มือนี้ได้เผยแพร่บนเว็บไซต์ของศูนย์ SEAMEO STEM-ED รวมทั้งศูนย์/เครือข่ายของซีมีโอ ตลอดจนหุ้นส่วนความร่วมมือที่เกี่ยวข้องผ่านทาง <https://seameo-stemed.org/researchpublication/guidebook> โดยประเทศสมาชิกสมทบ และหน่วยงานที่เป็นสมาชิกสมทบได้รับเชิญให้นำคู่มือไปทดลองใช้ในเครือข่ายโรงเรียนของตนเอง

๖. การพัฒนารอบการทำงานด้านโครงการสุขภาพหนึ่งเดียว [One Health] โดยเครือข่ายระดับภูมิภาคว่าด้วยเวชศาสตร์เขตร้อนและสาธารณสุขของซีมีโอ (ซีมีโอทรอปเมต เน็ตเวิร์ค) ซึ่งตั้งอยู่ในประเทศไทย ได้ริเริ่มแนวคิด “One Health” ในปี ๒๕๔๗ โดยแนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน SDG ข้อ ๓, ๔, ๖, ๑๒, ๑๔, ๑๕ และ ๑๗ รวมถึงประเด็นสำคัญด้านวิทยาศาสตร์ของซีมีโอ ข้อที่ ๑ คือ “Health Literacy” and One Health” ทั้งนี้ แนวคิดข้างต้นแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยง และการพึ่งพาอาศัยระหว่างมนุษย์ สัตว์ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งการอุบัติของโรคจากสัตว์สู่คนหลายชนิด ได้แก่ โรคไข้หวัดนก โรคอีโบล่า โรคไข้ซิกา และโรคระบาดครั้งใหญ่ในปี ๒๕๖๒ คือ โรคไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) ซึ่งโรงเรียนชายแดนได้รับเลือกให้เป็นที่ตั้งของโครงการนี้ โดยกลุ่มเป้าหมายคือกลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มที่มีความลำบากในการเข้าถึงการศึกษา โดยกรอบการทำงานด้านสุขภาพหนึ่งเดียวที่เสนอนี้ได้รับการพัฒนาโดยซีมีโอทรอปเมต เน็ตเวิร์ค แนวทางทฤษฎีของการเปลี่ยนแปลงด้านสุขภาพหนึ่งเดียว (พัฒนาโดยคณะผู้เชี่ยวชาญระดับสูงด้านสุขภาพหนึ่งเดียว) และตามคำจำกัดความและหลักการด้านสุขภาพหนึ่งเดียวตามที่ระบุไว้ในเอกสารด้านสุขภาพหนึ่งเดียวทั้ง ๔ ฝ่าย (WHO, UNEP, FAO, WOA) การตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมดเกี่ยวข้องกับสุขภาพหนึ่งเดียว และประสบการณ์ของซีมีโอทรอปเมต เน็ตเวิร์คในการส่งเสริมการศึกษาด้านสุขภาพหนึ่งเดียว รวมถึงการหารืออย่างต่อเนื่องกับสำนักงานเลขาธิการด้านสุขภาพหนึ่งเดียวแห่งเอเชียแปซิฟิก ทำให้ซีมีโอทรอปเมต เน็ตเวิร์ค สามารถร่างกรอบการทำงานได้ ซึ่งกรอบการทำงานนี้ได้นำเสนอในการประชุมผู้อำนวยการศูนย์ระดับภูมิภาคของซีมีโอ ประจำปี ๒๕๖๗ อนึ่ง กรอบงาน One Health ที่จะเสนอสำหรับองค์การซีมีโอ ได้รับการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความริเริ่มที่เกี่ยวข้องกับ One Health ที่มีอยู่ขององค์การซีมีโอ และทำให้เกิดการมีส่วนร่วมและความมุ่งมั่นของซีมีโอต่อเป้าหมาย One Health อย่างเป็นทางการ

ทั้งนี้ ในระหว่างการประชุม ผู้แทนประเทศสมาชิกซีมีโอแต่ละประเทศได้นำเสนอการดำเนินโครงการและกิจกรรมที่สำคัญภายใต้ประเด็นสำคัญด้านการศึกษาของซีมีโอ ๗ ประเด็น โดยในส่วนของประเทศไทย นายพิเชฐ โพธิ์ภักดี รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงาน ๗ ประเด็นสำคัญด้านการศึกษาของซีมีโอของประเทศไทย ดังนี้

๑) การส่งเสริมการจัดการศึกษาและการดูแลเด็กปฐมวัย ได้แก่ การเปิดตัวเว็บไซต์ปฐมวัยไทยแลนด์ ภายใต้คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย เพื่อเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย ปี ๒๕๖๔ – ๒๕๗๐ ได้แก่ สุขภาพของเด็กปฐมวัย ทักษะของผู้ปกครอง กฎหมาย สิทธิ และสวัสดิการของเด็กปฐมวัย และฐานข้อมูลสารสนเทศเด็กปฐมวัย ตลอดจนมีการรณรงค์เรื่องต่าง ๆ เช่น เพิ่มเวลาแห่งคุณภาพ “เล่นมากขึ้น กอดมากขึ้น บอกรักมากขึ้น” และ “ไม่มีหน้าจอก่อนสองขวบ” ที่ส่งเสริมการเลี้ยงดูแบบเชิงบวก เป็นต้น นอกจากนี้ ประเทศไทยยังให้ความสำคัญกับการดูแลและการศึกษาปฐมวัย (ECCE) ผ่านนโยบาย “๓ เร่ง ๓ ลด ๓ เพิ่ม” ได้แก่ ๓ เร่ง คือ เร่งความเข้าใจแก่ผู้ปกครอง ครู ผู้ดูแลเด็ก ชุมชน และสังคม เร่งสวัสดิการการเลี้ยงดูเด็กเล็กถ้วนหน้า และเร่งเสริมศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และกลไกระดับพื้นที่ใกล้ตัวเด็ก ๓ ลด ได้แก่ ลดการใช้สื่อหน้าจอในเด็กปฐมวัยก่อนวัย ๒ ขวบ ลดความเครียด ค้นความสุขแก่เด็กปฐมวัย และลดการใช้ความรุนแรงต่อเด็กปฐมวัยทั้งทางร่างกาย และจิตใจ และ ๓ เพิ่ม คือ เพิ่มกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ผ่านการเล่นหลากหลาย เช่น ดนตรี กีฬา การออกกำลังกาย เพิ่มการเล่าและอ่านนิทานสม่ำเสมอ และเพิ่มความรัก ความใส่ใจ และส่งเสริมเวลาคุณภาพของครอบครัว เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในสภาวะวิกฤตต่าง ๆ เพื่อให้เด็กทุกคน เรียนดี มีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี และเติบโตขึ้นเป็นอนาคตของชาติที่ยั่งยืนต่อไปในอนาคต

๒) การจัดการอุปสรรคในการเข้าถึงการศึกษา โดยรัฐบาลไทยมีนโยบาย “ไม่มีเด็กหลุดออกจากระบบ (Thailand Zero Dropout)” และกรอบการทำงานในเรื่องการป้องกัน การแก้ไข และการส่งต่อ โดยมุ่งเน้นการป้องกันไม่ให้เกิดออกจากโรงเรียน การไม่ทิ้งเด็กไว้ข้างหลัง และมั่นใจว่าทุกคนจะได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง

๓) การเตรียมความพร้อมการศึกษาเพื่อเผชิญกับสภาวะฉุกเฉิน ด้วยการส่งเสริมความสามารถในการฟื้นตัวจากสถานการณ์ฉุกเฉินอย่างจริงจัง โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดตั้งศูนย์บรรเทาภัยพิบัติสำหรับสถานศึกษา (MOE SAFETY CENTER) เพื่อดำเนินมาตรการป้องกันและบรรเทาผลกระทบ โดยศูนย์ดังกล่าวทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางแพลตฟอร์มรายงานปัญหาที่นักเรียนและครูกำลังเผชิญอยู่ และช่วยแก้ไขปัญหาคความไม่ปลอดภัยที่กำลังเกิดขึ้นได้ทันกับสถานการณ์

๔) การส่งเสริมการศึกษาและฝึกอบรมด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ดำเนินโครงการเพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ อาชีวศึกษาแนวใหม่ ซึ่งจะนำไปใช้ทั้งในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และใช้ในการจัดการศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบ และระบบทวิภาคีต่าง ๆ เช่น โครงการใบรับรองทักษะและระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank) เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้พัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการมีอาชีพ การเสริมสร้างทักษะที่มีอยู่ และการจัดอบรมทักษะใหม่ ๆ เพื่อให้ตรงกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม เป็นต้น

๕) การปฏิรูประบบการพัฒนาครู ได้แก่ โครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น โดยบรรจุข้าราชการครูในภูมิลำเนาของตนเอง เพื่อลดอัตราการโยกย้ายและเป็นการกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาสู่ท้องถิ่น นอกจากนี้ ยังจัดการฝึกอบรมวิชาชีพ ทักษะดิจิทัล และวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้กับข้าราชการครู

๖) การเสริมสร้างความร่วมมือด้านการอุดมศึกษาและการวิจัย โดยส่งเสริมทักษะการประสานงานด้านการศึกษาและการจัดงานวิจัยระดับอุดมศึกษาให้แก่อาจารย์ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้การวิจัยเป็นฐาน เพื่อให้นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาแล้วมีความพร้อมสำหรับตลาดแรงงานและอาชีพในอนาคต

๗) การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ประเทศไทยกำลังดำเนินงานตามกรอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้หลักสูตรแห่งศตวรรษที่ ๒๑ โดยให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ดิจิทัล การคิดเชิงวิเคราะห์ และจริยธรรมผ่านการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งครูจะได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับความรู้ด้านดิจิทัล และนักเรียนจะสามารถศึกษาได้ทุกที่ ทุกเวลา จากแหล่งการเรียนรู้แบบเปิด (Open Educational Resources)

ก่อนการปิดการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของซีมีโอ ครั้งที่ ๔๗ ที่ประชุมได้มีมติให้มีกำหนดจัดการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของซีมีโอ ครั้งที่ ๔๘ ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ ณ กรุงเทพฯ

ทั้งนี้ภายหลังเสร็จสิ้นการประชุมฯ ในช่วงเวลา ๑๘.๐๐ น. ของวันเดียวกัน กระทรวงศึกษาธิการได้เป็นเจ้าภาพงานเลี้ยงรับรองอาหารค่ำ เพื่อเป็นเกียรติแก่ผู้เข้าร่วมการประชุม ณ Giorgio's Terrace โรงแรมรอยัล ออคิด เชอราตัน โฮเทล แอนด์ ทาวเวอร์ส กรุงเทพฯ โดย นายพิเชฐ โพธิ์ภักดี รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานงานเลี้ยงต้อนรับผู้เข้าร่วมประชุม ซึ่งได้รับความอนุเคราะห์จากโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช

บางขุนเทียน ในการแสดงดนตรีและนาฏศิลป์ระหว่างงานเลี้ยงรับรองข้างต้น และวิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร ในการจัดเสิร์ฟอาหารและเครื่องดื่ม

๓. วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ น. กิจกรรม Side Event การเปิดตัวรายงานการศึกษาเบื้องต้นว่าด้วยเด็กและเยาวชนที่ตกหล่นจากระบบการศึกษาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Launch of the Rapid Scoping Study Report on the Out-of-School Children and Youth in Southeast Asia) ประกอบด้วย

๓.๑ การนำเสนอรายงานการศึกษาดังกล่าวโดยผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

- Datuk Dr Habibah Abdul Rahim, SEAMEO Secretariat
- Ms Anila Khan, UK Mission to ASEAN
- Mr Summer Xia, British Council
- Ms Haani Mazari, EdTech Hub

๓.๒ การนำเสนอข้อมูลผลลัพธ์ (Key Findings) ของรายงานการศึกษาเบื้องต้นว่าด้วยเด็กและเยาวชนที่ตกหล่นจากระบบการศึกษาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดย Ms. Katrina Barnes Ms. Nimra Afzal จาก EdTech Hub และ Mr. Emiljohn Sentillas จากสำนักงานเลขาธิการซีมีโอ

๓.๓ พิธีเปิดตัวรายงานการศึกษา โดยผู้แทนจากสำนักงานเลขาธิการซีมีโอ EdTech Hub ASEAN-UK SAGE และประเทศสมาชิกซีมีโอ

๓.๔ เวทีอภิปราย (Panel Discussion) โดยนางสาวดุริยา อมตวิวัฒน์ ที่ปรึกษาพิเศษด้านความร่วมมือกับต่างประเทศของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้แทนไทยเข้าร่วมอภิปรายในหัวข้อที่ ๑ นโยบายการส่งเสริมเด็กตกหล่นในภูมิภาค (Policy Dialogue on Supporting OOSCY in the Region)

๓.๕ ในพิธีปิดงานดังกล่าวได้มีการนำเสนอวิทัศน์ของพลตำรวจเอกเพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งได้กล่าวแสดงวิสัยทัศน์เกี่ยวกับสถานการณ์และความท้าทายในการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนที่ตกหล่นจากระบบการศึกษาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และประเทศไทย โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวถึงโครงการ Thailand Zero Dropout ที่รัฐบาลไทยและกระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความสำคัญเร่งดำเนินการผ่านความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แก้ไขปัญหา และนำเด็กเข้าสู่ระบบการศึกษา ตามกรอบแนวทาง ๓ ด้าน ได้แก่ “ป้องกัน แก้ไข ส่งต่อ” เพื่อให้เด็กไทยได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง

ปิดประชุมเวลา ๑๒.๐๐ น.

สรุป/เรียบเรียง – กนกวรรณ แก้วนันทน์
เบญจพร มรรยาทอ่อน
กุสุมา นวพันธ์พิมล
กลุ่มความร่วมมือระดับภูมิภาค
สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๖ ธันวาคม ๒๕๖๗